

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษาได้แบ่งโครงสร้างการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภา เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผลการวิจัย มีดังนี้

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation)
P	หมายถึง	ค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

A1 A5 A10 A11 A12 A14 A16 A19 A22 A28 A29 A32 A33 A35 A40 หมายถึง แบบสอบถามชุดที่มีการเขียนตอบข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรฝ่ายบริหารและบุคลากรฝ่ายสภาฯ โดยผู้วิจัยจะใส่รหัสเหล่านี้ตามลำดับที่ A1-A206 กับแบบสอบถามก่อนบันทึกข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาฯ มี 206 คน

B4 B9 B11 B13 B14 หมายถึง แบบสอบถามชุดที่มีการเขียนตอบข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยจะใส่รหัสเหล่านี้

ตามลำดับที่ B1-B28 กับแบบสอบถามก่อนบันทึกข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างฝ่ายปฏิบัติการมี 28 คน

ส.อบต. A หมายถึง ส.อบต. ที่สนับสนุนนายก อบต.
 ส.อบต. B หมายถึง ส.อบต. ที่ไม่สนับสนุนนายก อบต.

ซึ่งจะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพในองค์กร

สถานภาพในองค์กร	จำนวน	ร้อยละ
1. ฝ่ายบริหาร	28	12.0
2. ฝ่ายสภาฯ	178	76.1
3. ฝ่ายปฏิบัติการ	28	12.0
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคลากรฝ่ายสภาฯ จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 รองลงมาเป็นบุคลากรฝ่ายบริหารและบุคลากรฝ่ายปฏิบัติการมีจำนวนเท่ากัน ฝ่ายละ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	173	73.9
2. หญิง	55	23.5
3. ไม่ระบุเพศ	6	2.6
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ เพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 73.9 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ระบุเพศ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 25 ปี	0.0	0.0
2. 25 – 30 ปี	12	5.1
3. 31 – 40 ปี	94	40.2
4. 41 – 50 ปี	97	41.5
5. 51 – 60 ปี	24	10.3
6. มากกว่า 60 ปี	5	2.0
ไม่ระบุอายุ	2	0.9
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือมีอายุ 31-40 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 และมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ระบุอายุ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
1. โสด	19	8.1
2. สมรส	211	90.2
3. หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	4	1.7
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 90.2 รองลงมา มีสถานภาพการสมรสเป็นโสด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 และจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุดมีสถานภาพการสมรสเป็นหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	63	26.9
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	49	20.9
3. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	61	26.1
4. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	15	6.4
5. ปริญญาตรี	41	17.5
6. ปริญญาตรีโท	5	2.1
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 รองลงมา จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 และจำนวนน้อยที่สุด คือ จบการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. นายก อบต.	7	2.99
2. รองนายก อบต.	14	5.99
3. เลขานุการนายกฯ	7	2.99
4. ประธานสภา อบต.	7	2.99
5. รองประธานสภา อบต.	7	2.99
6. สมาชิกสภา อบต.	164	70.09
7. ปลัด อบต.	7	2.99
8. หัวหน้าส่วนโยธา	7	2.99
9. หัวหน้าส่วนคลัง	7	2.99
10. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	7	2.99
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นสมาชิกสภา อบต. จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 70.09 รองลงมาคือตำแหน่งรองนายก อบต. จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.99 และจำนวนน้อยที่สุด คือ ตำแหน่งนายก อบต. เลขานุการนายกฯ ประธานสภา อบต. ปลัด อบต. หัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าส่วนคลัง และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 7 คนทุกตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 2.99

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ส่วนตัวเฉลี่ย ต่อเดือน

รายได้ส่วนตัวเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	39	16.7
2. 5,000 – 10,000 บาท	146	62.4
3. 10,001 – 15,000 บาท	28	12.0
4. 15,001 – 20,000 บาท	9	3.8
5. 20,001 – 25,000 บาท	9	3.8
6. 25,001 – 30,000 บาท	3	1.3
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ส่วนตัวเฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 รองลงมามีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และจำนวนน้อยที่สุดมีรายได้ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เกษตรกร	127	54.28
2. ค้าขายรายย่อย/อาชีพอิสระ	46	19.65
3. ผู้ประกอบการ/เจ้าของธุรกิจ	6	2.57
4. ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท	2	0.86
5. แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ	4	1.70
6. รับจ้างทั่วไป	17	7.27
7. นักการเมืองท้องถิ่น	4	1.70
8. รับราชการ	28	11.97
รวม	234	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมาคืออาชีพค้าขายรายย่อย/อาชีพอิสระ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และจำนวนน้อยที่สุด มีอาชีพเป็นลูกจ้าง/พนักงานบริษัท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำ ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในการนำเสนอผลของการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษางานวิจัยเชิงปริมาณ ก่อน กล่าวคือ นำเสนอผลการศึกษาจากแบบสอบถามก่อน ลำดับต่อไปจะนำเสนอผลของการศึกษา จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม และลำดับสุดท้ายจะนำเสนอผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางการเมืองของ
ฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงฐานเสียงของท่านเป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	3.46	1.66	มาก
2. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงการแบ่งปันผลประโยชน์เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.00	1.44	มาก
3. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงความเท่าเทียมกันทุกพื้นที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.67	0.66	มากที่สุด
4. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.60	0.62	มากที่สุด
5. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงโครงการที่ได้มาจากประชาคมชาวบ้าน เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.60	0.87	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
6. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา 3 ปี เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.71	0.65	มากที่สุด
7. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้ใช้ความสามารถส่วนตัวในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้ผลประโยชน์ส่วนตัวและนำมาซึ่งความพึงพอใจของทุกฝ่าย	2.92	1.71	ปานกลาง
8. ท่านได้ดำเนินการหาพรรคพวก เพื่อเจรจาต่อรองผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในการจัดสรรงบประมาณ	3.42	1.61	มาก
9. ท่านให้ความสำคัญสนับสนุน เมื่อการจัดสรรงบประมาณเป็นธรรม และได้คัดค้านเมื่อการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม	1.42	0.63	น้อยที่สุด
10. ท่านได้ใช้อำนาจและอิทธิพลส่วนตัว ในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามความต้องการของท่าน	1.92	1.32	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.58	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหารที่ปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฝ่ายบริหารได้คำนึงถึงโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา 3 ปี เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา คือ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฝ่ายบริหารได้คำนึงถึงความเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.67$) และพฤติกรรมทางการเมืองที่ฝ่ายบริหารปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ฝ่ายบริหารได้ให้ความสำคัญสนับสนุน เมื่อการจัดสรรงบประมาณเป็นธรรม และได้คัดค้านเมื่อการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม ($\bar{X} = 1.42$)

ผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในส่วนของการศึกษาตามคำถามปลายเปิดต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พบว่า มีความคิดเห็นที่หลากหลายต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร กล่าวคือ ความคิดเห็นบางส่วนได้มีข้อเสนอแนะให้ฝ่ายบริหารคำนึงถึงความเดือดร้อน คำนึงถึงประโยชน์และความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และโครงการที่บรรจุในข้อบัญญัติฯ ควรเป็นโครงการที่เกี่ยวกับเรื่องอาชีพของชาวบ้านด้วย และควรทำการประชุมรอบก่อนนำร่างข้อบัญญัติฯ เข้าสู่สภาเพื่อทำการตกลงร่วมกันก่อน และโครงการที่จะนำไปบรรจุในข้อบัญญัติฯ ฝ่ายบริหารควรพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ได้จากการทำประชาคมหมู่บ้านและเป็นโครงการที่ส.อบต. เสนอมาไม่ให้นำโครงการมาจากแหล่งอื่นดังความเห็นต่อไปนี้

A1 “คำนึงถึงความเดือดร้อน และต้องการของประชาชนเป็นหลัก โดยไม่มีเรื่องของฐานเสียงเข้ามาเกี่ยวข้อง”

A14 “การทำข้อบัญญัติงบประมาณ อยากให้ฝ่ายบริหารเน้นในเรื่องอาชีพของชาวบ้าน”

A19 “ประชุมรอบก่อน ก่อนทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี”

B4 “ให้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก...ไม่คำนึงถึงฐานเสียงมากเกินไป”

A28 “อยากให้ฝ่ายบริหารเรียกประชุม...ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายสภาดตกลงกันก่อน”

A11 “อยากให้ฝ่ายบริหารพิจารณาโครงการต่างๆ จากผลการประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน...”

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นบางส่วนที่ได้สะท้อนปัญหาในการจัดทำข้อบัญญัติฯ คือ ฝ่ายบริหารไม่ฟังเสียง ส. อบต. เท่าไหร่ และจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่น้อย รวมทั้งฝ่ายบริหารนำงบประมาณไปจัดซื้ออุปกรณ์ฟุ่มเฟือยและจัดสร้างภายในสำนักงานมากเกินไป และยังสะท้อนว่าฝ่ายบริหารเห็นแก่พรรคพวกกล่าวคือ เพื่อนนายๆ และเพื่อนรองนายๆจะได้โครงการมากกว่าคนอื่น และยังสะท้อนปัญหาว่ามีการยึดผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป และมีบางท่านบอกว่าปัจจุบันยังมีการลอบบี้เพื่อให้มีการสนับสนุนร่างข้อบัญญัติฯ ดังความเห็นต่อไปนี้

A12 “ส่วนมากความประพฤติเอาแต่ใจตัวเอง ไม่มองประชาชนที่เดือดร้อนไม่ค่อยถูกช่วย...ไม่ฟังเสียง ส.อบต.เท่าไร”

A11 “การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณลงไปยังพื้นที่น้อยเกินไป...ฝ่ายบริหารนำไปจัดซื้ออุปกรณ์ฟุ่มเฟือย และจัดสร้างภายในสำนักงานมากเกินไป...”

A29 “ฝ่ายบริหารจะเห็นแต่พรรคพวกก่อน...”

A32 “ชอบเล่นพวกพ้อง เพื่อนนายกและเพื่อนรองนายกจะได้โครงการมากกว่าเพื่อน”

B9 “ปัจจุบันมีการลอบบี้ เพื่อให้มีการยกมือสนับสนุนร่างฯ”

ผลการสัมภาษณ์นายก อบต. เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ผลการสัมภาษณ์นายก อบต. เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พบว่า ในการคัดสรรโครงการเข้าสู่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ของนายก อบต. ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้คำนึงถึงความสำคัญของปัญหา คำนึงถึงโครงการที่มีในแผนพัฒนา 3 ปี โดยก่อนจะบรรจุโครงการนั้นๆ เข้าสู่ร่างข้อบัญญัติจะมีการลงไปดูในพื้นที่ก่อนว่าเป็นปัญหาที่สำคัญจริงหรือเปล่า ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย และคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “...โครงการที่จะบรรจุในแผนฯ เนี่ยะ คำนึงถึงเรื่องใดเป็นหลัก...เช่น ความเท่าเทียมกันของแต่ละหมู่บ้าน ฐานเสียงของตน ปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชน โครงการที่ได้มาจากประชาคมชาวบ้าน...”

นายก อบต. “เออ อันนี้เป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลัก...”

ผู้วิจัย “...คำนึงถึงปัญหาสำคัญเป็นหลัก...”

นายก อบต. “ครับ”

ผู้วิจัย “...โครงการที่ได้จากประชาคมชาวบ้านละ ที่อยู่ในแผน 3 ปีทำยังไงกับมัน...”

นายก อบต. “...โครงการที่อยู่ในแผน 3 ปีก็ให้มันล้นไปตามปกติของมัน งบที่กันไว้ต่างหากก็จะใช้สำหรับโครงการที่เป็นโครงการเร่งด่วน...”

นายก อบต. “...อย่างวันนี้จะมีการประชุมเรื่องถนนลูกรังลงเนี่ยะ ผมให้ทุกคนไปดูพื้นที่ คนอื่นต้องไปดูปัญหาของท่านด้วย”

นอกจากนี้ยังพบว่า มี ส. อบต. มาเจรจาต่อรองกับนายกฯ โดยการเข้ามาคุยกับตัวนายกฯ เลย แต่ก็ไม่ได้รับการตอบสนองเนื่องจากนายกฯ บอกว่าให้ไปคุยกันในสภาฯ และนายกฯ ได้ใช้ความสามารถส่วนตัวในการแก้ไขปัญหาในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้ผลประโยชน์ลงตัวและนำมาซึ่งความพึงพอใจทุกฝ่าย ด้วยการพา ส.อบต. ลงไปดูสภาพปัญหาในพื้นที่และให้ตัดสินใจเองว่าควรให้งบประมาณหมู่บ้านใดก่อน ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “...ในช่วงของการทำร่างข้อบัญญัติเคยมี ส.อบต. เข้ามาคุยเป็นส่วนตัวไหม ช่วยโครงการหมู่บ้านนี้หน่อยแบบเนี่ยะ...”

นายก อบต. “คือถามว่ามีไหม ตอบตรงๆ ว่ามีนะ แต่ก็ไม่ได้รับตอบสนองเรื่องนี้ เพราะส่วนใหญ่แล้วถ้ามีอย่างนี้ ถ้าเราปล่อยให้มีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น มันความเป็นธรรมมันก็ไม่เกิดขึ้น ผมบอกว่าใครมาคุยกับผม คุยกันในสภาฯ เราเอามติในสภาฯ ส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนั้น”

ผลการสัมภาษณ์ยังพบว่า อบต. ที่ทำการสัมภาษณ์นี้ได้ทำตามขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติฯ ทุกขั้นตอน และมีการบรรจุโครงการใหม่เข้าไปในร่างข้อบัญญัติฯ ด้วย ในกรณีโครงการนั้นใช้งบประมาณเกินกว่า 1 แสนบาท และต้องเป็นโครงการที่จำเป็นจริงๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน และมีการปรับตัวเลขงบประมาณในบางปีตามสถานะเศรษฐกิจ ทั้งนี้นายกฯ ได้ให้สำนักปลัดดูราคากลางจากพาณิชย์จังหวัดตลอด ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย และคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “มีการลดขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไหม”

นายก อบต. “ถ้าลดขั้นตอนคงไม่ลด เพราะหลักการที่เขาให้มาเราต้องทำตามนั้น”

ผู้วิจัย “ได้นำโครงการใหม่ ซึ่งไม่ได้บรรจุในแผนฯ 3 ปี มาบรรจุในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณบ้างหรือเปล่า...เป็นโครงการยังงี้”

นายก อบต. “อย่างเช่น ในขณะที่ทำร่างข้อบัญญัติฯ เกิดถนนขาดก็ต้องนำโครงการนี้เพิ่มเข้าไป...”

ผู้วิจัย “...มีปรับเปลี่ยนตัวเลขงบประมาณบ้างไหม เพื่อความเป็นธรรม...”

นายก อบต. “ปรับตามภาวะเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่ผมจะให้เขาดูที่พาณิชย์ตลอดแต่ละเดือนก็จะมีราคากลางของมัน...”

ผลการสัมภาษณ์ยังพบว่า อบต. ที่ทำการสัมภาษณ์มีการนัดประชุมสภาฯ นอกรอบก่อนที่จะนำร่างข้อบัญญัติเข้าสู่สภาฯ และอบต. แห่งนี้ไม่มีความขัดแย้งกันในสภาฯ เพราะจะมีการอภิปรายกัน นำเหตุผลมาพูดคุยกันในช่วงของการประชุมนอกรอบ รวมทั้งไม่มีการลอบบี้เพื่อให้มีการสนับสนุนร่างข้อบัญญัติฯ ดังคำสนทนาระหว่างการสัมภาษณ์ และคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “ก่อนที่จะเอาร่างข้อบัญญัติฯ เข้าสู่สภา มีการเรียกส.อบต. มาคุยกันก่อนไหม เต็มกัน ทำข้อตกลงกันล่วงหน้า....”

นายก อบต. “มันไม่ใช่ข้อตกลงนะ แต่ถามว่าเพื่อความสบายใจของทุกฝ่ายก็เชิญให้มาตรวจสอบก่อนเอาเข้าสภาฯ มาดูก่อนว่า เออเนี่ยมันเป็นอย่างนี้นะ ก็ส่วนใหญ่ก็ไม่มีการแก้ไข เออ O.K. ก็จบ”

นายก อบต. “...ส่วนใหญ่ผมไม่ได้เข้าข้างว่าหมู่นั้นหมู่นี้ ความเท่าเทียมกันต้องมี แต่ตรงไหนปัญหาหนักกว่ากันต้องได้รับการแก้ไขก่อน”

ผู้วิจัย “มีความขัดแย้งกันในสถาบันใหม่”

นายก อบต. “ไม่มี...ก็มีการอภิปรายครับ ประชุมย่อยเอาเหตุเอาผลมาคุยกัน”

นายก อบต. “เวลาจะทำแผนทำอะไร แม้การจัดทำงบประมาณผมเชิญเขามาคุยด้วยนะ”

ผู้วิจัย “มีการลอบบี้ในสถานอกสภาใหม่ เพื่อให้ส.อบต.สนับสนุนร่างข้อบัญญัติฯ มาเคลียกันก่อนอย่างเนี้ยะ”

นายก อบต. “ไม่มี...ก็ไม่ใช่เคลียนะ เราเอาปัญหามาคุยกันก่อนแล้ว”

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในการนำเสนอผลของการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษางานวิจัยเชิงปริมาณก่อน กล่าวคือ นำเสนอผลการศึกษาจากแบบสอบถามก่อน ลำดับต่อไปจะนำเสนอผลของการศึกษาจากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม และลำดับสุดท้ายจะนำเสนอผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงฐานเสียงของท่านเป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	2.71	1.43	ปานกลาง
2. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงการแบ่งปันผลประโยชน์เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	2.94	1.51	ปานกลาง
3. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงความเท่าเทียมกันทุกพื้นที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.32	0.90	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
4. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.53	0.80	มากที่สุด
5. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงโครงการที่ได้มาจากประชาคมชาวบ้าน เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.60	0.71	มากที่สุด
6. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้คำนึงถึงโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา 3 ปี เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ	4.45	0.75	มากที่สุด
7. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้ใช้ความสามารถส่วนตัวในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้ผลประโยชน์ส่วนตัวและนำมาซึ่งความพึงพอใจของทุกฝ่าย	3.69	1.35	มาก
8. ท่านได้ดำเนินการหาพรรคพวก เพื่อเจรจาต่อรองผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในการจัดสรรงบประมาณ	2.70	1.51	ปานกลาง
9. ท่านให้ความสนับสนุน เมื่อการจัดสรรงบประมาณเป็นธรรม และได้คัดค้านเมื่อการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม	1.76	1.05	น้อยที่สุด
10. ท่านได้ใช้อำนาจและอิทธิพลส่วนตัว ในการเจรจาต่อรอง เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามความต้องการของท่าน	2.71	1.71	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.44	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ ที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฝ่ายสภาฯ ได้คำนึงถึงโครงการที่ได้มาจากประชาคมชาวบ้าน เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฝ่ายสภาฯ ได้คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.53$) และพฤติกรรมทางการเมืองที่ฝ่ายสภาฯ ปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ฝ่ายสภาฯ ได้ให้ความสำคัญสนับสนุน เมื่อการจัดสรรงบประมาณเป็นธรรม และได้คัดค้านเมื่อการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม ($\bar{X} = 1.75$)

ผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในส่วนของการศึกษาตามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พบว่า มีความคิดเห็นที่หลากหลายต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ กล่าวคือ ความคิดเห็นบางส่วนได้มีข้อเสนอแนะต่อฝ่ายสภาฯ ให้ทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างจริงจัง และติดตามการดำเนินงานของแต่ละโครงการ ถ้าหากมีการทุจริตคอร์รัปชันตรงไหนก็ให้ดำเนินการอย่างพร้อมเพียงเป็นเสียงเดียวกัน ไม่ใช่เห็นคล้อยตามฝ่ายบริหารไปหมดทุกอย่าง รวมทั้งส.อบต. ควรวางตัวให้เป็นกลางด้วย นอกจากนี้ ในส่วนของการพิจารณาโครงการก็ควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาโครงการด้วยควรอนุมัติโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนจริงๆ รวมทั้งอยากให้ฝ่ายสภาฯ เรียกประชุมให้มีการเสนองบประมาณร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายสภาฯ เพื่อตกลงกันก่อน นอกจากนี้ยังมีการเสนอแนะให้ฝ่ายสภาฯ ควรศึกษาระเบียบ กฎหมายและขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติฯ ให้มากขึ้นและดำเนินการตามขั้นตอนตามระเบียบอย่างชัดเจน รวมทั้งไม่ควรแบ่งแยกกันในการทำงาน ดังความคิดเห็นบางท่านเช่น

A14 “ในการทำข้อบัญญัติ ให้ฝ่ายสภาฯ ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบอย่างจริงจัง และติดตามการดำเนินงานของแต่ละโครงการ มีการทุจริต คอร์รัปชันตรงไหนให้ดำเนินการอย่างพร้อมเพียง”

A28 “อยากให้ฝ่ายสภาฯ เรียกประชุม ...มาทำงบประมาณและเสนอร่วมกัน ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายสภาตกลงกันก่อน”

A10 “บางครั้งมีความรู้สึกที่เอาเงินไปทางฝ่ายบริหารมาก จนลืมนึกถึงความต้องการของประชาชนที่แท้จริง”

A35 “ขอให้ฝ่ายสภาได้พิจารณาก่อนอนุมัติแต่ละเรื่องแต่ละโครงการ ถ้าเห็นว่าเป็นผลประโยชน์ต่อประชาชนค่อยอนุมัติ”

B4 “ฝ่ายสภาฯ ควรศึกษาระเบียบข้อกฎหมายและขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มากขึ้น...”

B11 “ควรให้ฝ่ายสภาฯ พิจารณาตามขั้นตอนให้ถูกต้องตามระเบียบในการพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณ”

ผลการสัมภาษณ์ ส.อบต. เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ผลการสัมภาษณ์ ส.อบต. เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พบว่า ในการคัดสรรโครงการเข้าสู่ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ส.อบต. ทั้ง 2 ท่านบอกว่าในการคัดสรรโครงการเข้าสู่ร่างข้อบัญญัติฯ ได้ให้ความสำคัญกับความสำคัญของปัญหา คำนึงถึงความเดือดร้อน ซึ่งในช่วงการบรรจุโครงการนั้นๆ เข้าสู่ร่างข้อบัญญัติฯ กรณีที่เป็นโครงการที่มีการถกเถียงกันจะมีการลงไปดูในพื้นที่ก่อนว่าพื้นที่ของใครปัญหาหนักกว่ากันและจะให้ดำเนินโครงการในพื้นที่ที่ประสบปัญหาที่หนักกว่าก่อน ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย และคำให้สัมภาษณ์บางส่วน ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “ในการเลือกโครงการในระดับตำบล ส่วนใหญ่ผู้บริหารเลือกโครงการโดยคำนึงถึงเรื่องใด...”

ส.อบต. A “...ก็สำหรับที่นี่นะครับ หนึ่งละ คือความสำคัญของปัญหา ความเดือดร้อน ความเดือดร้อนที่จำเป็นที่สุดเอาเข้ามาก่อน”

ผู้วิจัย “...แสดงว่าที่นี้คำนึงถึงความสำคัญของปัญหาเป็นสำคัญ”

ส.อบต. B “เป็นสำคัญจะ”

ผู้วิจัย “เราจะรู้ได้อย่างไรว่าโครงการนั้นสำคัญ”

ส.อบต. B “...ดูจาก ออกไปดูไง ออกไปดูพื้นที่...จะออกไปดูกันแทบทุกหมูของสมาชิก ให้เห็นเลขกับตา”

นอกจากนี้ยังพบว่า ส.อบต. ผู้ให้สัมภาษณ์เคยเข้ามาเจรจาทอรองกับนายกฯ โดยการเข้ามาคุยส่วนกับนายกฯ ทั้งนี้ในการเข้ามาเจรจาทอรองกับนายก อบต. ส่วนใหญ่จะเป็นการนำปัญหาชาวบ้านที่มาร้องเรียนกับ ส.อบต. แล้วนำไปพูดคุยเจรจาทอรองกับนายกฯ ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “โดยส่วนตัวเคยเข้ามาพบนายกฯ เป็นการส่วนตัวบ้างไหม ช่วยโครงการนี้หน่อย...”

ส.อบต. A “ก็เป็นการส่วนตัว ก็เป็นบางครั้งครับ ก็ส่วนมากก็จะมีชาวบ้านมา ร้องเรียนกับผม ตรงนั้นตรงนี้ผมเดือดร้อน ช่วยพูดให้ผมหน่อย ผมก็รับภาระจากชาวบ้านมาแล้วก็ มาคุยกับท่าน...”

ส.อบต. B “...อยากได้ถนนสสส.ตรงนั้นตรงนี้”

ผลการสัมภาษณ์ยังพบว่า อบต.ที่ทำการสัมภาษณ์ส.อบต. นี้ ได้ทำตามขั้นตอนของ การจัดทำข้อบัญญัติฯ ทุกขั้นตอน โดยส.อบต.บางท่านบอกว่าไม่มีการนำโครงการใหม่ๆ มาบรรจุ ในข้อบัญญัติฯ ส่วนใหญ่จะนำโครงการที่อยู่แล้วในแผนพัฒนา 3 ปี มาบรรจุในร่างข้อบัญญัติฯ และส.อบต.อีกท่านหนึ่งตอบว่า ไม่แน่ใจว่ามีการนำโครงการใหม่เข้ามาบรรจุในร่างข้อบัญญัติฯ นอกเหนือจากแผน 3 ปีหรือไม่ เนื่องจากว่าส.อบต.ท่านนี้ไม่เคยเปิดดูว่าโครงการในแผน 3 ปีมี โครงการอะไรบ้าง ดังคำให้สัมภาษณ์ระหว่างการสนทนากับผู้วิจัย ต่อไปนี้

ผู้วิจัย “ขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณเนี่ยะ เป็นไปตามที่กรมส่งเสริม การปกครองกำหนดทุกขั้นตอนไหม...มีการลดขั้นตอนในการทำหรือเปล่า”

ส.อบต. A “ทำตามทุกขั้นตอนครับ”

ส.อบต. B “ก็ทำตามขั้นตอนนะค่ะ”

ผู้วิจัย “มีการนำโครงการใหม่ ซึ่งไม่ได้บรรจุในแผนฯ 3 ปี มาบรรจุในข้อบัญญัติ งบประมาณด้วยไหม”

ส.อบต. A “ไม่มี ตามนั้นนะครับ ตามแผนของมันเลย”

ส.อบต. B “ส่วนใหญ่ที่เขาทำ ก็คิดว่าเป็นแผน 3 ปี ส่วนใหญ่เราก็ไม่ค่อยเอาแผน 3 ปี มาเปิดดู...”

ผลการสัมภาษณ์ยังพบว่า มีการนัดประชุมสภาฯ นอกรอบก่อนที่จะนำร่างข้อบัญญัติ เข้าสู่สภาฯ และอบต.แห่งนี้ไม่มีความขัดแย้งกันในสภาฯ เพราะจะมีการพูดคุยกันก่อนแล้วในช่วง ของการประชุมนอกรอบ รวมทั้งไม่มีการลอบบี้เพื่อให้มีการสนับสนุนร่างข้อบัญญัติฯ ดังคำให้ สัมภาษณ์บางส่วน ต่อไปนี้

ส.อบต. A “...ก็จะมีการคุยกันนอกรอบ” “ไม่ได้ลอบบี้เนาะ แค่คุยกันมากกว่า ความ จำเป็นของใครเป็นอย่างไร”

ส.อบต. B “มี (ประชุมนอกรอบ) แต่ก็ไม่ใช่มัดมือชกเรานะ เขาจะพูดเหตุผลให้ฟัง เราก็เห็นด้วย คล้อยตาม”

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำ
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.**

ในการนำเสนอผลของการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษางานวิจัยเชิงปริมาณ ก่อน กล่าวคือ นำเสนอผลการศึกษาจากแบบสอบถามก่อน ลำดับต่อไปจะนำเสนอผลของการศึกษา จากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางการเมืองของ
ฝ่ายปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีท่านได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณของอบต.	4.57	0.69	มากที่สุด
2. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำและคำสั่งของฝ่ายบริหาร	4.39	0.56	มากที่สุด
3. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้มีส่วนในการเสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ให้กับฝ่ายบริหาร	4.07	0.94	มาก
4. ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ท่านได้ให้คำปรึกษาแก่ฝ่ายบริหารเพื่อนำไปประกอบการจัดทำข้อบัญญัติฯ	3.92	0.89	มาก
5. ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอบต.ของท่าน ได้นำโครงการมาจากแผนพัฒนา 3 ปี ของตำบล	4.42	0.87	มากที่สุด
6. ท่านได้รับมอบหมายจากนายกอบต. ให้จัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยปราศจากการกำกับของนายกฯ	3.50	1.29	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
7. งบประมาณของโครงการที่ถูกระงับใน ร่างข้อบัญญัติฯ ได้รับการปรับแก้ตัวเลข งบประมาณโดยนายกอบต. ในช่วงของการจัดทำ ร่างข้อบัญญัติฯ เพื่อความเหมาะสม	2.75	1.45	ปานกลาง
8. ในช่วงของการจัดทำร่างข้อบัญญัติฯ นายกอบต. ได้นำเสนอโครงการเร่งด่วน เข้ามาบรรจุใน ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้วย	2.32	1.12	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.74	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ฝ่ายปฏิบัติการได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณของ อบต. ($\bar{X} = 4.57$) รองลงมา คือ ในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ฝ่ายปฏิบัติการได้นำโครงการมาจากแผนพัฒนา 3 ปีของตำบล ($\bar{X} = 4.42$) และพฤติกรรมทางการเมืองที่ฝ่ายปฏิบัติการ ปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ในช่วงของการจัดทำร่างข้อบัญญัติฯ นายก อบต. ได้นำเสนอโครงการเร่งด่วนเข้ามาบรรจุในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีด้วย ($\bar{X} = 2.32$)

ผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในส่วนของผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอบต. พบว่า มีความคิดเห็นที่หลากหลายต่อพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ ต่อจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอบต. กล่าวคือ ความคิดเห็นบางส่วนได้มีข้อเสนอแนะต่อฝ่ายปฏิบัติการว่า ควรเตรียมการจัดทำข้อบัญญัติฯ ให้ตรงตามแผนปฏิบัติงานงบประมาณให้ทันตามแผนของกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และควรจัดแผนงานให้โปร่งใส ควรคำนึงถึงระเบียบขั้นตอนหลักเกณฑ์ของระบบการจัดทำข้อบัญญัติฯ ให้ชัดเจน และยึดหลักของระเบียบ และราคารมาตรฐาน

ตามบัญชีครุภัณฑ์และพาณิश्य์ รวมทั้งควรให้ฝ่ายปฏิบัติการมีส่วนร่วมมากกว่านี้ ดังความเห็นต่อไป

A40 “ควรมีการเตรียมการจัดทำงบประมาณให้ตรงตามแผนการปฏิบัติงาน...ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น”

A5 “ควรจัดรูปแผนงานอย่างโปร่งใส”

B11 “ควรให้ฝ่ายปฏิบัติการยึดหลักของระเบียบ และราคามาตรฐานตามบัญชีครุภัณฑ์และพาณิश्य์”

B4 “เห็นควรให้ฝ่ายปฏิบัติการมีส่วนร่วมมากกว่านี้ ให้ระดมความคิดเห็น และโครงการต่างๆ ที่เห็นเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยคำนึงถึงระเบียบขั้นตอนหลักเกณฑ์ของทางราชการ”

นอกจากนี้ยังพบว่า ฝ่ายปฏิบัติการทำงานไม่ทันต่อเหตุการณ์ ทำงานล่าช้าไม่ค่อยเห็นใจฝ่ายสภาฯ เพราะฝ่ายสภาฯ ไม่ได้เรียนกฎหมายมา และยังพบว่าการพัฒนาจะน้อยมากงบประมาณจะอยู่ที่สำนักงานปลัดเป็นส่วนใหญ่ และหมู่บ้านไหนที่มีการไปรับประทานอาหารกันบ่อยก็จะได้โครงการเยอะ ดังความเห็นต่อไป

A10 “บางครั้งมีความรู้สึกว่าชักช้า ไม่ทันเหตุการณ์ ทำงานพอกหางหมู...”

A11 “ฝ่ายปฏิบัติไม่ค่อยเห็นความสำคัญของฝ่ายสภาฯ เพราะฝ่ายสภาฯ ไม่ได้เรียนกฎหมายมา ทำให้ฝ่ายปฏิบัติไม่พอใจว่าฝ่ายสภาฯ ทำงานไม่รู้เรื่อง”

A16 “เรื่องการพัฒนาจะน้อยมาก งบประมาณจะอยู่กับสำนักปลัดเป็นส่วนมาก...”

A32 “... หมู่ไหนไปกินข้าวบ่อยชอบได้โครงการเยอะ...”

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนของการจัดทำข้อมูลบัญชีงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในการนำเสนอผลของการวิจัย ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาของงานวิจัยเชิงปริมาณก่อน กล่าวคือ นำเสนอผลการศึกษาจากแบบสอบถามก่อน ลำดับต่อไปจะนำเสนอผลของการศึกษาจากคำถามปลายเปิดของแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับขั้นตอนของการจัดทำ
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของ อบต.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
การประสานงาน			
1. เจ้าหน้าที่งบประมาณได้มีหนังสือแจ้งให้ส่วนหรือ ฝ่ายต่างๆ ในอบต.ของท่าน ให้เสนอข้อมูลที่ จำเป็นต้องใช้ในการจัดทำงบประมาณ	4.27	0.95	มากที่สุด
2. บุคลากรของฝ่ายบริหารได้เข้ามากำกับให้เจ้าหน้าที่ งบประมาณให้ดำเนินการตามความประสงค์ของตน	2.55	1.41	น้อย
3. ขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี เป็นไปตามกรมส่งเสริมการปกครอง กำหนดทุกขั้นตอน	4.51	0.73	มากที่สุด
การพิจารณาโครงการ			
4. ฝ่ายต่างๆ ได้พิจารณาโครงการในความรับผิดชอบ ของตนจากแผนพัฒนา 3 ปี พร้อมเสนอ ประมาณการค่าใช้จ่ายมาด้วย	4.32	0.84	มากที่สุด
5. ฝ่ายบริหารได้นำโครงการใหม่ ซึ่งไม่ได้บรรจุใน แผนฯ 3 ปี มาบรรจุในการจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณด้วย	2.22	1.40	น้อย
6. โครงการต่างๆ ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามที่ ส่วนหรือฝ่ายต่างๆ ประมาณการค่าใช้จ่ายไว้	4.27	0.88	มากที่สุด
การรวบรวมรายละเอียด			
7. เจ้าหน้าที่งบประมาณ ได้รวบรวมรายละเอียดที่เป็น จริงจากฝ่ายต่างๆ ให้นายก อบต.พิจารณา	4.47	0.73	มากที่สุด

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของ อบต.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
8. รายงานการเงิน และสถิติการใช้จ่ายงบประมาณ 3 ปี ย้อนหลัง เป็นส่วนประกอบสำคัญในการจัดสรร งบประมาณในโครงการต่างๆ ของการจัดทำร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	4.23	0.81	มากที่สุด
9. ในขั้นตอนของการรวบรวมรายละเอียดในการจัดทำ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มี บุคลากรของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติเข้ามา ปรับเปลี่ยนตัวเลขงบประมาณ เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรม	2.03	1.15	น้อย
การจัดทำร่างข้อบัญญัติฯ			
10. เจ้าหน้าที่งบประมาณ ได้จัดทำร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความเห็นชอบของ ฝ่ายบริหาร	4.32	0.85	มากที่สุด
11. ฝ่ายบริหารได้บรรจุโครงการใหม่ นอกเหนือจาก โครงการที่มีในแผนฯ 3 ปี เข้าไปในร่างข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี เพราะเป็นโครงการที่ จำเป็นเร่งด่วน	1.82	0.99	น้อย
12. มีโครงการใหม่บรรจุในร่างข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี นอกเหนือจากโครงการในแผนฯ 3 ปี โดยเป็นโครงการที่มาจากประชาชนในพื้นที่ เรียกร้องต้องการ	1.82	1.02	น้อย
การนำเสนอร่างข้อบัญญัติฯ			
13. ฝ่ายบริหารเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปี เข้าสู่สภาฯ ตามที่เจ้าหน้าที่งบประมาณ เสนอโดยไม่มีการแก้ไข	4.10	1.01	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีของ อบต.	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
14. ฝ่ายบริหารได้ปรับแก้ตัวเลขงบประมาณ เมื่อ เจ้าหน้าที่งบประมาณเสนอมา ก่อนเสนอร่าง ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เข้าสู่สภา เพื่อความเหมาะสม	4.12	1.05	มาก
15. ฝ่ายบริหารได้เรียกฝ่ายสภาฯ มาตกลงร่วมกัน เกี่ยวกับงบประมาณในโครงการต่างๆ ก่อน นำเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เข้าสู่สภาฯ	3.90	1.30	มาก
การอนุมัติ			
16. ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ได้รับ ความเห็นชอบจากสภาอบต. ตามที่ฝ่ายบริหาร เสนอ	4.52	0.71	มากที่สุด
17. เมื่อมีความขัดแย้งในสภาฯ เรื่องการพิจารณาให้ ความเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณฯ นายกอบต. สามารถหาข้อยุติร่วมกันในสภาฯ ได้	3.92	1.24	มาก
18. มีการลอบบี้ เกิดขึ้นทั้งนอกสภาฯ และในสภาฯ เพื่อให้มีการยกมือสนับสนุนร่างข้อบัญญัติ งบประมาณฯ	2.61	1.57	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.56	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภาฯ และฝ่ายปฏิบัติการ เกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอบต. โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภาฯ และฝ่ายปฏิบัติการที่ปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้รับความเห็นชอบจากสภาอบต. ตามที่ฝ่ายบริหารเสนอ ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมา คือ ขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นไปตามกรมส่งเสริมการปกครองกำหนดทุกขั้นตอน

($\bar{X} = 4.51$) และพฤติกรรมทางการเมืองที่ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภาฯ และฝ่ายปฏิบัติการ ปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ฝ่ายบริหารได้บรรจุโครงการใหม่ นอกเหนือจากโครงการที่มีในแผนฯ 3 ปี เข้าไปในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพราะเป็นโครงการที่จำเป็นเร่งด่วน และมีโครงการใหม่บรรจุในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี นอกเหนือจากโครงการในแผนฯ 3 ปี โดยเป็นโครงการที่มาจากประชาชนในพื้นที่เรียกร้องต้องการ ($\bar{X} = 1.82$)

ผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ในส่วนของผลการศึกษาตามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. พบว่า มีความคิดเห็นที่หลากหลายต่อขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. กล่าวคือ ความคิดเห็นบางส่วนได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นเรื่องอาชีพ และสนับสนุนเรื่องความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และควรมีการจัดสวัสดิการให้แก่ฝ่ายบริหารและ ส.อบต. เรื่องการรักษาพยาบาลฟรีและเบิกค่าเล่าเรียนได้ รวมทั้งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการบริหารจัดการให้กับคณะผู้บริหาร นอกจากนี้ยังมีการเสนอแนะว่า ควรจัดทำข้อบัญญัติฯ ให้เป็นไปตามขั้นตอนของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และกรมส่งเสริมฯ ควรแจ้งรายละเอียดของข้อกฎหมายโดยแจ้งเนื้อหาแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน เพื่อจะได้เข้าใจตรงกันทุกฝ่าย เพราะทุกวันนี้มีความเข้าใจไม่ตรงกันในการจัดทำข้อบัญญัติฯ บางขั้นตอนและฝ่ายบริหารควรพิจารณาโครงการจากแผนพัฒนา 3 ปี ไม่ควรทำตามใจตนเอง และควรทำข้อบัญญัติด้วยความเป็นกลางไม่ควรเลือกปฏิบัติ และไม่ควรมีโครงการในเฉพาะพื้นที่ของพรรคพวกตนเอง ดังความคิดเห็นบางส่วน ต่อไปนี้

A14 “... ควรเน้นในเรื่องอาชีพและสนับสนุนเรื่องความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น”

A22 “จัดสวัสดิการให้แก่ฝ่ายบริหารและ ส.อบต. เรื่องการรักษาพยาบาลฟรี และเบิกค่าเล่าเรียนบุตรได้”

B13 “กรมส่งเสริมควรมีบทบาทในการให้ความรู้การบริหารงบประมาณ และการบริหารจัดการให้กับคณะผู้บริหารท้องถิ่น”

B14 “...ซึ่งในการกำหนดรายละเอียดบางรายการไม่สามารถตีความให้ตรงกันได้ รายละเอียดของข้อกฎหมายควรแจ้งให้ชัดเจน”

A33 “อยากให้ผู้บริหารพิจารณาแผน 3 ปีที่ทาง ส.อบต. เสนอเข้าไป ไม่ใช่ทำเอาแต่ใจของฝ่ายบริหาร”

A29 “ฝ่ายบริหารจัดการงบประมาณไม่ค่อยเป็นธรรมเนียม หมู่บ้านไหนเล็กหรือใหญ่ ฝ่ายบริหารจะไม่ค่อยเป็นธรรมเนียม...”

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหารกับขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ กับขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการกับขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาในประเด็นดังกล่าวผ่านการทดสอบสมมติฐาน เนื่องจากประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นเดียวกันกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผลของการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน เรื่องพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร มีความสัมพันธ์กับ ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหาร กับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.						
n	พฤติกรรมการเมือง		ขั้นตอนข้อบัญญัติฯ		r	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
28	3.52	0.65	4.06	0.40	0.570	0.002*

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหารมีความสัมพันธ์กับขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (sig.=0.002) จึงสรุปได้ว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหารมีผลต่อการจัดทำข้อบัญญัติฯ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายบริหารในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติฯ ฝ่ายบริหาร

ได้นำโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนา 3 ปี มาบรรจุในข้อบัญญัติฯ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นการตอบสนองถึงปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน เรื่องพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ มีความสัมพันธ์กับ ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ กับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.						
n	พฤติกรรมการเมือง		ขั้นตอนข้อบัญญัติฯ		r	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
178	3.82	0.65	4.12	0.52	0.476	0.000*

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ มีความสัมพันธ์กับ ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (sig.=0.000) จึงสรุปได้ว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ มีผลต่อการจัดทำข้อบัญญัติฯ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายสภาฯ ในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติฯ ฝ่ายสภาฯ ได้คำนึงถึงโครงการที่ได้มาจากประชาคมชาวบ้านมาเป็นส่วนประกอบในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน เรื่องพฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ มีความสัมพันธ์กับ ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.

พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการ กับขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต.						
n	พฤติกรรมการเมือง		ขั้นตอนข้อบัญญัติฯ		r	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
28	3.97	0.56	3.67	0.56	0.636	0.000*

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการมีความสัมพันธ์กับ ขั้นตอนของการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อบต. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (sig.=0.000) จึงสรุปได้ว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการมีผลต่อการจัดทำข้อบัญญัติฯ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อขั้นตอนการจัดทำข้อบัญญัติฯ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน เช่น พฤติกรรมทางการเมืองของฝ่ายปฏิบัติการในระหว่างการจัดทำข้อบัญญัติฯ ฝ่ายปฏิบัติการได้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติฯ ทุกขั้นตอน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้โครงการต่างๆ ที่ได้มาจากการทำประชาคมชาวบ้าน ถูกนำมาบรรจุในข้อบัญญัติฯ และนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป